Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

14. oktoober 2021 *

Eelotsusetaotlus – Ühenduse sordikaitse – Määrus (EÜ) nr 2100/94 – Artikkel 96 – Artiklites 94 ja 95 osutatud aegumistähtaja arvutamine – Tähtaja algus – Ühenduse kaitse alla võtmise kuupäev ning õigusrikkumise toimingust ja õigusrikkuja isikust teadasaamise kuupäev – Teguviisi lõpetamise kuupäev – Üksteisele järgnevad toimingud – Vältavad toimingud – Aegumise piiramine ainult enam kui kolm aastat tagasi tehtud toimingutega

Kohtuasjas C-186/18,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) 7. märtsi 2018. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 9. märtsil 2018, menetluses

José Cánovas Pardo SL

versus

Club de Variedades Vegetales Protegidas,

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: kuuenda koja president I. Ziemele (ettekandja) seitsmenda koja presidendi ülesannetes, kohtunikud T. von Danwitz ja A. Kumin,

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– José Cánovas Pardo SL, esindajad: *procurador* V. Venturini Medina ja *abogada* A. Scasso Veganzones,

– Club de Variedades Vegetales Protegidas, esindajad: *abogados* P. Tent Alonso, V. Gigante Pérez, I. Pérez-Cabrero Ferrández ja G. Navarro Pérez,

– Kreeka valitsus, esindajad: G. Kanellopoulos, E. Leftheriotou ja A. Vasilopoulou,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

– Euroopa Komisjon, esindajad: B. Eggers, I. Galindo Martín ja G. Koleva,

olles 22. aprilli 2021. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 27. juuli 1994. aasta määruse (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta (EÜT 1994, L 227, lk 1; ELT eriväljaanne 03/16, lk 390) artikli 96 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud Club de Variedades Vegetales Protegidase (edaspidi „CVVP“) ja José Cánovas Pardo SLi (edaspidi „Pardo“) vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab asjaolu, et see äriühing kasutas ilma CVVP loata mandariinipuid sordinimega „Nadorcott“.

Õiguslik raamistik

3 Määruse nr 2100/94 artiklis 1 on sätestatud, et sellega „kehtestatakse ühenduse sordikaitse süsteem, mis on taimesortide puhul üks ja ainus ühenduse tööstusomandiga seotud õiguse vorm“.

4 Sama määruse artiklis 13 „Ühenduse kaitse alla võetud sordi omaniku õigused ja piirangud“ on sätestatud järgmist:

„1. Ühenduse sordikaitse annab ühenduse kaitse alla võetud sordi omanikule või omanikele (edaspidi „omanik“) õiguse sooritada lõikes 2 sätestatud toiminguid.

2. Ilma et see piiraks artiklite 15 ja 16 sätete kohaldamist, eeldavad järgmised toimingud kaitstud sordi koostisosade või koristatud materjali (edaspidi „materjal“) puhul omaniku luba:

a) tootmine või paljundamine;

b) paljundamiseks ettevalmistamine;

c) müügiks pakkumine;

d) müümine või muu turustamine;

e) eksport ühendusest;

f) import ühendusse;

g) valduses hoidmine mõnel punktides a–f nimetatud eesmärgil.

Omanik võib seada loale tingimusi ja piiranguid.

3. Lõike 2 sätteid kohaldatakse koristatud materjali suhtes üksnes juhul, kui selle saamiseks on kaitstud sordi koostisosi kasutatud ilma loata ning kui omanikul ei ole olnud piisavat võimalust kasutada nimetatud sordi koostisosadega seotud õigust.

[…]“.

5 Nimetatud määruse artiklis 94 „Õigusrikkumine“ on ette nähtud järgmist:

„1. Omanik võib esitada nõude õigusrikkumise lõpetamise või mõistliku hüvituse maksmise või mõlema kohta igaühe suhtes, kes:

a) sooritab ühenduse kaitse alla võetud sordi puhul ühe artikli 13 lõikes 2 sätestatud toimingu, omamata selleks õigust, või

b) ei kasuta artikli 17 lõikes 1 nimetatud sordinime nõuetekohaselt või jätab edastamata artikli 17 lõikes 2 nimetatud asjakohase teabe või

c) kasutab vastuolus artikli 18 lõikega 3 ühenduse kaitse alla võetud sordi sordinime või sellega eksitavalt sarnast nime.

2. Igaüks, kes tegutseb tahtlikult või ettevaatamatult, peab lisaks hüvitama omanikule kõnealusest toimingust tuleneva mis tahes täiendava kahju. Kerge ettevaatamatuse korral võib selliseid nõudeid vastavalt ettevaatamatuse astmele vähendada, kuid ometi mitte sedavõrd, et nõue on väiksem kui õigusrikkumise sooritanud isiku poolt sellest saadud kasu.“

6 Sama määruse artikkel 95 „Sordi ühenduse kaitse alla võtmisele eelnevad toimingud“ on sõnastatud järgmiselt:

„Omanik võib nõuda mõistlikku hüvitust igalt isikult, kes ühenduse sordikaitse taotluse avaldamise ja sordikaitse alla võtmise vahelisel ajal sooritas toimingu, mis nimetatud ajavahemiku järel oleks keelatud.“

7 Määruse nr 2100/94 artiklis 96 „Aegumine“ on sätestatud järgmist:

„Artiklite 94 ja 95 kohaste nõuete aegumistähtaeg on kolm aastat alates päevast, mil sort on võetud lõplikult ühenduse kaitse alla ning mil omanik on saanud teada õigusrikkumise toimingust ja selle sooritaja isikust, või sellise teabe puudumisel kolmkümmend aastat pärast kõnealuse õigusrikkumise lõppemist.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

8 Ühenduse Sordiamet (CPVO) andis taotluse, mille Nadorcott Protection SARL oli temale esitanud 22. augustil 1995, alusel mandariinipuusordile „Nadorcott“ 4. oktoobril 2004 ühenduse sordikaitse. Selle otsuse peale esitati kaebus, millel oli kaitse alla võtmist peatav mõju, CPVO apellatsiooninõukogule, kes jättis selle rahuldamata 8. novembri 2005. aasta otsusega, mis avaldati CPVO ametlikus väljaandes 15. veebruaril 2006.

9 Pardo majandab alates 2006. aastast istandust, milles on 4457 „Nadorcotti“ sorti mandariinipuud.

10 Geslive, kellele anti üle sordi „Nadorcott“ õiguste haldamine, saatis Pardole 30. oktoobril 2007 nõude selle taimesordi ilma vastava litsentsita kasutamine lõpetada.

11 CVVP, kellele nende õiguste haldamine alates 13. detsembrist 2008 üle läks, saatis Pardole 30. märtsil 2011 uue kirja, milles nõudis viimaselt juhul, kui on tõendatud, et ta kasutab 5000 „Nadorcotti“ sorti mandariinipuud, see kasutamine lõpetada.

12 CVVP esitas pärast seda, kui ta oli 2011. aasta novembris esitanud Juzgado de lo Mercantilile (kaubanduskohus, Hispaania) taotluse sorti „Nadorcott“ puudutavate ainuõiguste rikkumise tuvastamises seisneva esialgse õiguskaitse kohaldamiseks, kaks nõuet Pardo vastu, millest esimene on nõue „ajutise kaitse“ alusel seoses toimingutega, mille see äriühing oli teinud enne kaitse alla võtmist, see tähendab enne 15. veebruari 2006, ja teine nõue, mis esitati pärast seda kuupäeva tehtud õigusi rikkuvate toimingute tõttu. CVVP palus eelkõige tuvastada sorti „Nadorcott“ puudutavate ainuõiguste rikkumine alates 15. veebruarist 2006 kuni selle lõpetamiseni. CVVP palus samuti kohustada Pardot see loata kasutamine lõpetama, kõrvaldama ja vajaduse korral hävitama kõik tema valduses olevad selle taimesordi koostisosad ning maksma talle nimetatud kasutamise eest hüvitist.

13 Leides, et sellest kuupäevast, mil kaitse alla võetud sordi „Nadorcott“ omanik tegi kindlaks, et Pardo väidetavalt seda taimesorti kasutas – see on hiljemalt 30. oktoobrist 2007, mil Geslive saatis Pardole nõude kasutamine lõpetada, ja kui CVVP esitas oma nõuded 2011. aasta novembris –, oli möödunud rohkem kui kolm aastat, jättis esimese astme kohus nimetatud kaebuse rahuldamata põhjendusel, et esitatud nõue oli määruse nr 2100/94 artikli 96 kohaselt aegunud.

14 Audiencia Provincial de Murcia (Murcia provintsikohus, Hispaania), kellele CVVP selle otsuse edasi kaebas, tuvastas, et Pardo ei vaidlusta „Nadorcotti“ sorti puude kasutamist ega selle sordi omaniku nõusoleku puudumist. Nimetatud kohus otsustas, et selle äriühingu tegevuse näol on tegemist õigusi rikkuvate toimingutega ja et nende puude jätkuva tootmise näol oli tegemist vältava toiminguga. Lisaks leidis ta, et määruse nr 2100/94 artiklit 96 tuleb tõlgendada nii, et nõuded seoses õigusi rikkuvate toimingutega, mis on toime pandud vähem kui kolm aastat enne CVVP nõuete esitamist, ei ole aegunud, samas kui nõuded, mis puudutavad rikkumisi, mis pandi toime rohkem kui kolm aastat enne seda sündmust, olid aegunud.

15 Seetõttu mõisteti Pardolt õigusi rikkuvate toimingute eest välja 31 199 eurot kui nõuetekohane tasu, mis tuleb maksta ühenduse kaitse alla võetud sordi omaniku nõusolekuta ajutise kaitse perioodil toimepandud toimingute eest. Lisaks kohustati teda igasugune õiguste rikkumine lõpetama.

16 Pardo esitas eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Tribunal Supremole (Hispaania kõrgeim kohus) kassatsioonkaebuse Audiencia Provincial de Murcia (Murcia provintsikohus) otsuse peale, vaidlustades viimase poolt määruse nr 2100/94 artiklile 96 antud tõlgenduse.

17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et intellektuaalomandit käsitleva riigisisese kohtupraktika kohaselt tuleb ühekordset õiguste rikkumist eristada tegevusest, mis on jätkuv. Viimasel juhul pikendatakse aegumistähtaegu nii kaua, kuni õigusi rikkuv tegevus lõppeb. Nimetatud kohtul on tekkinud küsimus, kas selline kohtupraktika on ülekantav määruse nr 2100/94 artiklis 96 sätestatud aegumist käsitlevatele normidele ja eelkõige küsimusele, kas kõik õiguste rikkumisega seotud nõuded on aegunud, kui ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik on esitanud oma kaebuse enam kui kolm aastat pärast seda, kui ta sai teada õigusrikkumise toimingutest ja nende õiguste rikkuja isikust, või on aegunud ainult need toimingud, mis on seotud toimingutega, mis on toime pandud rohkem kui kolm aastat enne nõude esitamist.

18 Neil asjaoludel otsustas Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas määruse [nr 2100/94] artikliga 96 on vastuolus selle artikli niisugune tõlgendus, mille kohaselt on pärast sordi ühenduse kaitse alla võtmist juhul, kui on möödunud kolmeaastane tähtaeg alates sellest, kui omanik on saanud teada õigusrikkumise toimingust ja õigusrikkuja isikust, selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded aegunud, kuigi õigusrikkumise toimingud on kuni nõude esitamise hetkeni edasi kestnud?

2. Kas juhul, kui vastus esimesele küsimusele on eitav, tuleb asuda seisukohale, et vastavalt [nimetatud määruse] artiklile 96 on aegumine kohaldatav ainult nende konkreetsete õigusrikkumise toimingute suhtes, mis on toime pandud enne kolmeaastast tähtaega, aga mitte toimingute suhtes, mis on toime pandud viimase kolme aasta jooksul?

3. Kas juhul, kui vastus teisele küsimusele on jaatav, võib rikkumise lõpetamise nõue ja kahju hüvitamise nõue olla tulemuslik ainult seoses nende viimaste toimingutega, mis on toime pandud viimase kolme aasta jooksul?“

Menetlus Euroopa Kohtus

19 Euroopa Kohtu presidendi 13. veebruari 2019. aasta otsusega peatati menetlus käesolevas kohtuasjas kuni kohtuotsuse kuulutamiseni kohtuasjas C-176/18, mis käsitleb Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) eelotsusetaotlust määruse nr 2100/94 artikli 13 tõlgendamise kohta CVVP ja Adolfo Juan Martínez Sanchíse vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab viimase poolt „Nadorcotti“ sorti mandariinipuude kasutamist.

20 Euroopa Kohtu kantselei edastas pärast 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsuse Club de Variedades Vegetales Protegidas (C-176/18, EU:C:2019:1131) kuulutamist selle kohtuotsuse 7. jaanuari 2020. aasta kirjaga eelotsusetaotluse esitanud kohtule ja palus tal teatada, kas ta soovib seda kohtuotsust arvestades jääda oma eelotsusetaotluse juurde käesolevas kohtuasjas.

21 See kohus teatas 16. oktoobri 2020. aasta kirjas Euroopa Kohtule, et ta soovib jääda oma eelotsusetaotluse juurde.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

22 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 2100/94 artiklit 96 tuleb tõlgendada nii, et selles sättes määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuete esitamiseks ette nähtud kolmeaastane aegumistähtaeg hakkab kulgema siis, kui ühenduse sordikaitse on lõpuks antud, alates kuupäevast, mil sordi omanik sai teada õigusrikkumise toimingust ja õigusrikkuja isikust, ning seda olenemata sellest, kas õigusrikkumine on nõude esitamise kuupäevaks lõppenud või kestab siis veel.

23 Seoses sellega tuleb korrata, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada nii selle sõnastust kui ka konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osaks säte on (20. jaanuari 2021. aasta kohtuotsus Heavyinstall, C-420/19, EU:C:2021:33, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

24 Esiteks, mis puutub määruse nr 2100/94 artikli 96 sõnastusse, siis sellest nähtub sõnaselgelt, et nimetatud määruse artiklite 94 ja 95 kohaste nõuete aegumistähtaeg on kolm aastat alates päevast, mil sort on võetud lõpuks ühenduse kaitse alla ning mil selle kaitse alla võetud sordi omanik on saanud teada õigusrikkumise toimingust ja õigusrikkuja isikust, või sellise teabe puudumisel kolmkümmend aastat pärast kõnealuse õigusrikkumise lõppemist.

25 Esimesena tuleneb niisiis selle sätte sõnastusest, et selles on ette nähtud kaks tingimust, mis võimaldavad kindlaks määrata kuupäeva, mil hakkab kulgema määruse nr 2100/94 artiklite 94 ja 95 alusel esitatud nõuetega seotud kolmeaastane aegumistähtaeg, millest üks on teise eeltingimus.

26 Sellise tähtaja kulgema hakkamine sõltub nimelt ühelt poolt objektiivsest sündmusest, see tähendab kuupäevast, mil ühenduse kaitse lõpuks anti, ja teiselt poolt subjektiivsest sündmusest, nimelt kuupäevast, mil ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik sai teada õigusrikkumise toimingust ja õigusrikkuja isikust.

27 Mis puudutab küsimust, kas neil aegumistähtaja kulgema hakkamist tähistavatel sündmustel on prioriteedijärjekord, siis tuleb asuda seisukohale, et aegumistähtaja alguseks loetakse hilisema sündmuse toimumise kuupäev, see tähendab kas ühenduse kaitse alla võtmise või õigusrikkumise toimingust ja õigusrikkuja isikust teadasaamise kuupäev (vt analoogia alusel 2. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, punkt 47).

28 Sellest tuleneb, et määruse nr 2100/94 artiklit 96 ei saa tõlgendada nii, et õigusrikkumise lõpetamine on toiming, millest hakkab kulgema selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuete esitamise aegumistähtaeg.

29 Niisugune tõlgendus, mida pooldab CVVP oma kirjalikes seisukohtades, ei ole mitte ainult vastuolus artikli 96 sõnastusega, vaid tähendaks – nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 46 – käesoleva kohtuotsuse punktis 26 nimetatud tingimustele ühe sellise tingimuse lisamist, mida liidu seadusandja ei ole ette näinud.

30 Teisena piirdub määruse nr 2100/94 artikli 96 sõnastus viitega sellele, et kolmeaastane aegumistähtaeg hakkab kulgema hetkel, mil omanik sai teada õigusrikkumise „toimingust“ kui sellisest ja õigusrikkuja isikust. Nimetatud säte ei sisalda seevastu ühtegi täpsustust selle ajavahemiku ulatuse võimaliku arvessevõtmise kohta, mille jooksul on pandud toime õigusrikkumisi nende õiguste omaniku õiguste suhtes, või selle kohta, kas need teod on jätkuvad. Sellest sõnastusest nähtub üksnes, et asjaomase „toimingu“ peale võib esitada mõne määruse nr 2100/94 artiklites 94 ja 95 osutatud nõude.

31 Siinkohal olgu ühelt poolt korratud, et pärast taimesordi ühenduse kaitse alla võtmist on selliste toimingute tegemine, mis on sätestatud määruse nr 2100/94 artikli 13 lõikes 2, kaitstud taimesordi puhul „ilma loata kasutamine“ selle määruse artikli 13 lõike 3 tähenduses. Nii võib omanik nimetatud määruse artikli 94 lõike 1 punkti a alusel esitada nõude õigusrikkumise

lõpetamiseks või mõistliku hüvitise maksmiseks või mõlemad nõuded igaühe suhtes, kes neil tingimustel nimetatud toimingu sooritab (vt 19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Club de Variedades Vegetales Protegidas, C-176/18, EU:C:2019:1131, punkt 41).

32 Teiselt poolt, mis puutub sellele kaitse alla võtmisele eelnevasse ajavahemikku, siis võib nimetatud sordi omanik määruse nr 2100/94 artikli 95 alusel nõuda mõistlikku hüvitist igalt isikult, kes ühenduse sordikaitse taotluse avaldamise ja sordikaitse alla võtmise vahelisel ajal sooritas toimingu, mis nimetatud ajavahemiku järel oleks selle kaitse tõttu olnud nimetatud isikul keelatud (19. detsembri 2019. aasta kohtuotsus Club de Variedades Vegetales Protegidas, C-176/18, EU:C:2019:1131, punkt 42).

33 Järelikult tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 24–32, et määruse nr 2100/94 artikli 96 sõnastuse kohaselt hakkab selles sättes kõnealuse määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuete puhul ette nähtud kolmeaastane aegumistähtaeg kulgema mitte alates hetkest, mil õiguste rikkumise toimingud, mille tõttu need nõuded esitati, on lõppenud, vaid kuupäevast, mil ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik sai teada nende toimingute olemasolust ja nende toimepanija isikust, kuivõrd see säte ei sisalda ühtegi, isegi mitte kaudset viidet õigusrikkumise kestuse või selle toimingu jätkuvuse kohta.

34 Selline tõlgendus on teiseks kooskõlas ka määruse nr 2100/94 artikli 96 kontekstiga.

35 Nimelt tuleb märkida, et selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded on suunatud eelkõige määruse artikli 13 lõikes 2 nimetatud toimingute vastu. See säte puudutab aga eraldi määratletud toiminguid, mistõttu asjaolu, et tegevus kestab edasi, ei ole nimetatud määruse artiklis 96 ette nähtud tähtaja kulgema hakkamise kindlaksmääramisel määrava tähtsusega.

36 Kolmandaks kinnitab selle sätte tõlgendust, nii nagu seda on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 33, määruses nr 2100/94 selle sätte kaudu osutatud eesmärk, kuivõrd see kehtestab aegumisnormi.

37 Nimelt tuleb korrata, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on aegumistähtaegade ülesanne üldiselt tagada õiguskindlus (30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Nelson Antunes da Cunha, C-627/18, EU:C:2020:321, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).

38 Selle eesmärgi täitmiseks peavad need tähtajad olema eelnevalt kindlaks määratud ja igasugune aegumistähtaja „analoogia alusel“ kohaldamine peab olema üksikisikule piisavalt ettenähtav (23. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-387/17, EU:C:2019:51, punkt 71 ja seal viidatud kohtupraktika).

39 Määruse nr 2100/94 artikli 96 selline tõlgendus, mille kohaselt hakkab selles ette nähtud aegumistähtaeg kulgema alles pärast õigusi rikkuva tegevuse lõppemist, tooks aga kaasa selle, et nii kaua kui rikkumine leiab aset, võib ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik esitada selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded kuni kolm aastat pärast selle toimingu lõppemist, sõltumata kuupäevast, mil nimetatud tegevus algas, ning asjaolust, et see omanik sai teada selle rikkumise olemasolust ning selle toimepanija isikust.

40 Selline tõlgendus tekitaks õiguste rikkumise toimepanijal püsiva ebakindluse, kuna ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik võib õiguspäraselt esitada ühe määruse nr 2100/94 artiklites 94 ja 95 osutatud nõuetest kõigi nende toimingute puhul, sõltumata kuupäevast, mil igaüks neist toimingutest toime pandi, olenemata sellest, et ta tolereeris neid toiminguid sedavõrd, et nende toimingute toimepanijale on jäänud mulje, et ta tegutseb heauskselt.

41 Järelikult tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 2100/94 artiklit 96 tuleb tõlgendada nii, et selles sättes nimetatud määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuete esitamiseks ette nähtud kolmeaastane aegumistähtaeg hakkab kulgema – sõltumata asjaolust, et kaitstud sordi rikkumine jätkub, samuti kuupäevast, mil nimetatud tegevus lõppes – esiteks alates kuupäevast, mil ühenduse sordikaitse on lõpuks antud, ja teiseks kuupäevast, mil ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik sai teada õigusrikkumise olemasolust ja selle toimepanija isikust.

Teine ja kolmas küsimus

42 Teise ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 2100/94 artiklit 96 tuleb tõlgendada nii, et aegunud on kõik selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded, mis puudutavad kaitstud sordi kõiki rikkumisi ja mis on esiteks esitatud rohkem kui kolm aastat pärast seda, kui ühenduse sordikaitse on lõpuks antud, ja teiseks, kui omanik on neist õigusrikkumise toimingutest ja nende õiguste rikkuja isikust teada saanud, ja seda olenemata nimetatud rikkumiste kui kogumi iga üksiku toimingu toimepanemise kuupäevast, või on aegunud ainult need nõuded, mis on seotud toimingutega, mis on toime pandud enam kui kolm aastat enne nende nõuete esitamist.

43 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 35, puudutab määruse nr 2100/94 artikkel 96 selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nende nõuete aegumist, mis on seotud iga üksiku identifitseeritud õigusrikkumisega.

44 Nimelt, nagu on korratud käesoleva kohtuotsuse punktides 31 ja 32, on sellised toimingud selle määruse artikli 13 lõikes 2 osutatud toimingud, milleks oleks olnud vaja ühenduse kaitse alla võetud sordi omaniku luba, see on kaitstud sordi koostisosade või koristatud materjali tootmine või paljundamine, paljundamiseks ettevalmistamine, müügiks pakkumine, müümine või muu turustamine, eksport Euroopa Liidust, import liitu ja valduses hoidmine kõigi nende toimingute tarbeks.

45 Seega tuleb määruse nr 2100/94 artikli 96 kohaldamisel eraldi arvesse võtta iga õiguste rikkumise toimingut, mis vastab ühele selle määruse artikli 13 lõikes 2 loetletud toimingutest, olenemata sellest, kas see on korduv, ajas kestev või võib olla seotud toimingute kui kogumiga.

46 Lisaks, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 61, räägib asjaolu, et määruse nr 2100/94 artikkel 96 näeb ette „toimingu“ aegumise, mitte sellise teguviisi aegumise, mida käsitatakse kui „toiminguid kogumis“, selle kasuks, et „toimingute kui kogumi“ hulka kuuluva iga õigusrikkumise puhul tuleb aegumist eraldi kontrollida.

47 Sellest tuleneb, et selle kindlakstegemisel, kas määruse nr 2100/94 artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded on aegunud, on määrava tähtsusega kuupäev, mil ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik sai konkreetse õigusrikkumise olemasolust ja selle toimepanija isikust teada, arvestades kõnealuse määruse artiklis 96 ette nähtud kolmeaastast aegumistähtaega.

48 Põhikohtuasja asjaoludel on seega eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne teha iga Pardole etteheidetava rikkumise puhul kindlaks, kas CVVP sai nendest toimingutest ja nende toimepanijast teada enam kui kolm aastat enne, kui ta esitas põhikohtuasjas käsitletavad kahju hüvitamise nõuded, mis eelotsusetaotlusest nähtuvalt esitati 2011. aasta novembris.

49 Määruse nr 2100/94 artikli 96 vastupidine tõlgendus – mille kohaselt tooks selles sättes ette nähtud kolmeaastase tähtaja möödumine kaasa aegumise, mis hõlmab kõiki omaniku õigusi rikkuvaid toiminguid –, mida toetab Pardo oma kirjalikes seisukohtades, oleks selle sätte eesmärgiga vastuolus.

50 Sellisest tõlgendusest tuleneb nimelt, et kõnealuse määruse artiklites 94 ja 95 osutatud selliste nõuete aegumistähtaeg, mis on seotud õigusrikkumise toiminguga, mida peetakse kas tegevuse alustamiseks või kaitstud sorti puudutavateks rikkumisteks kogumis, tooks kaasa ka kõigi hilisemate toimingutega seotud nõuete aegumise, mis võivad olla selle teguviisi tagajärg või kogu selle kogumiga seotud, sõltumata kuupäevast, mil ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik sai sellisest õigusrikkumise toimingust või õigusrikkuja isikust teada.

51 Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 56, saavad aegumist reguleerivad eeskirjad puudutada üksnes toiminguid, mis on seotud toimepandud tegudega, mitte aga neid, mis võidakse toime panna tulevikus.

52 Lisaks, kui määruse nr 2100/94 artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded tunnistatakse aegunuks põhjusel, et süükspandud toimingute aluseks olnud „esialgse toiminguga“ seotud nõuded on aegunud, jääks ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik ilma igasugusest kaitsest õigusrikkumiste suhtes, mis on toime pandud pärast seda algset toimingut puudutavat aegumistähtaega.

53 Nimetatud määruse artiklis 96 ette nähtud aegumistähtaja selline tõlgendus oleks vastuolus nimetatud määruse eesmärgiga, mis vastavalt artiklile 1 seisneb ühenduse sordikaitse süsteemi kehtestamises.

54 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et määruse nr 2100/94 artiklit 96 tuleb tõlgendada nii, et aegunud on üksnes selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded, mis puudutavad kaitstud sordi kõiki rikkumisi ja mis on esiteks esitatud rohkem kui kolm aastat pärast seda, kui ühenduse sordikaitse on lõpuks antud, ja teiseks, kui omanik on toiminguid kui kogumit moodustava iga rikkumistoimingu olemasolust ja nende rikkuja isikust teada saanud.

Kohtukulud

55 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

1. Nõukogu 27. juuli 1994. aasta määruse (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta artiklit 96 tuleb tõlgendada nii, et selles sättes nimetatud määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuete esitamiseks ette nähtud kolmeaastane aegumistähtaeg hakkab kulgema – sõltumata asjaolust, et kaitstud sordi rikkumine jätkub, samuti kuupäevast, mil

nimetatud tegevust lõppes – esiteks alates kuupäevast, mil ühenduse sordikaitse on lõpuks antud, ja teiseks kuupäevast, mil ühenduse kaitse alla võetud sordi omanik sai teada õigusrikkumise olemasolust ja selle toimepanija isikust

2. **Määruse nr 2100/94 artiklit 96 tuleb tõlgendada nii, et aegunud on üksnes selle määruse artiklites 94 ja 95 osutatud nõuded, mis puudutavad kaitstud sordi kõiki rikkumisi ja mis on esiteks esitatud rohkem kui kolm aastat pärast seda, kui ühenduse sordikaitse on lõpuks antud, ja teiseks, kui omanik on toiminguid kui kogumit moodustava iga rikkumistoimingu olemasolust ja nende rikkuja isikust teada saanud.**

Allkirjad